

identiteet
идентичность
SHAQSI NIMO
identity
الهوية

Ville Pitkänen, Pasi Saukkonen, Jussi Westinen

Samaa vai eri maata?

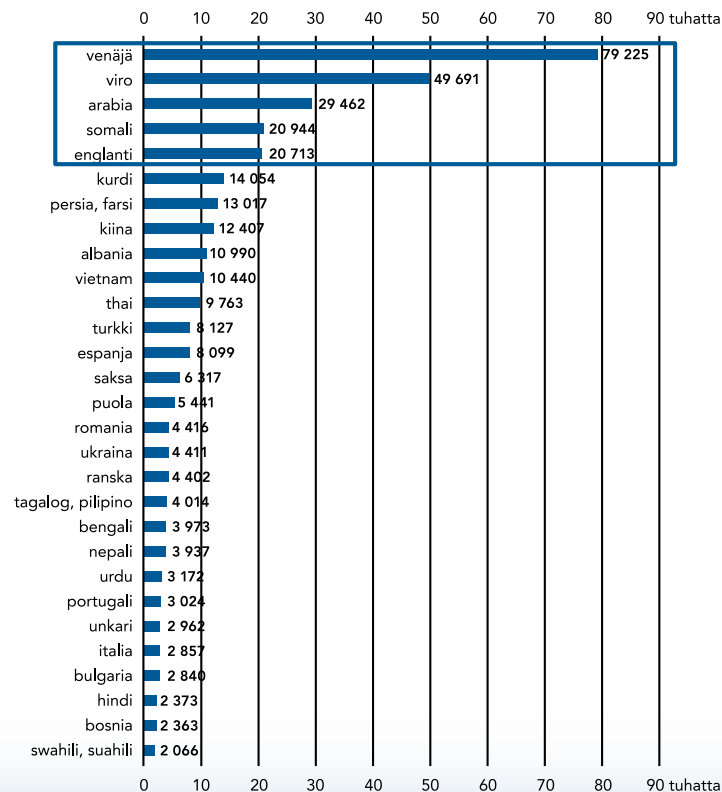
Tutkimus viiden kieliryhmän arvoista ja asenteista
Suomessa

18.12.2019

Viisi suurinta vieraskielistä ryhmää tarkastelussa

Suurimmat vieraskielisten ryhmät Suomessa 2018 (lukumäärä)

Lähde: Tilastokeskus

Miten tutkittiin?

- **Toteutustapa:** käyntihaastattelut vastaajien omalla äidinkielellä
- **Haastatteluihin osallistui 1527 Espoossa, Helsingissä tai Vantaalla asuvaa täysikäistä henkilöä**
- **Kustakin kieliryhmästä haastateltiin noin 300 vastaajaa (syksy 2018–kevät 2019)**
- **Otos vastaa iän ja sukupuolen osalta kohderyhmää. Raportissa tarkasteltu myös esimerkiksi ammattiasemaa ja Suomeen saapumisen syytä kieliryhmittäin**

Mitä tutkittiin?

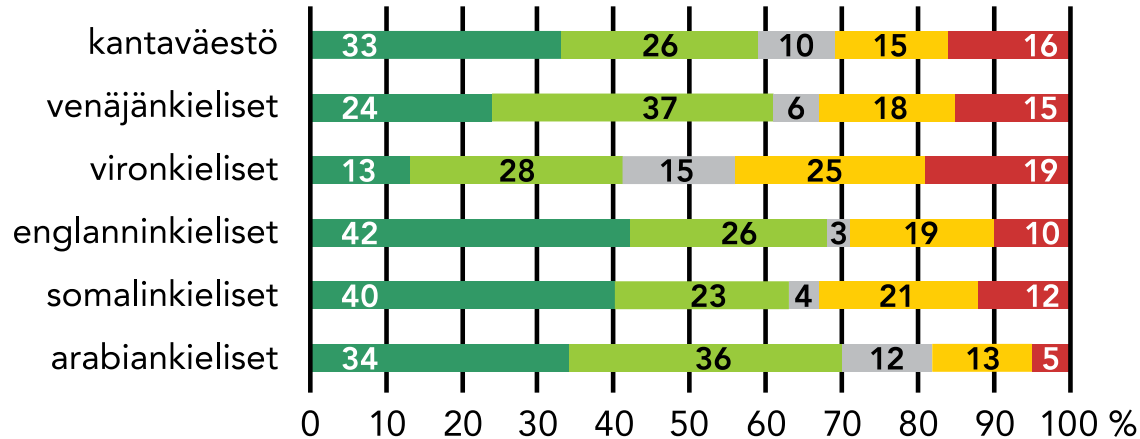
- Millä tavalla eri kieliryhmiin kuuluvat henkilöt suhtautuvat suomalaisuuteen ja kansainvälisyyteen?
- Millä tavoin he suhtautuvat suomalaiseen politiikkaan?
- Millaista on heidän luottamuksensa eri yhteiskunnallisiin instituutioihin, toimijoihin ja ihmisiin?
- Mitkä asiat ovat heille äärimmäisen tärkeitä tai suorastaan pyhiä?
- Mitkä tekijät ovat tärkeitä heidän identiteettiensä kannalta?

Suhtautuminen suomalaisuuteen ja kansainvälisyyteen

Kolmasosa katsoo suomalaisuuden olevan kiinni etnisestä taustasta

”Suomalaisuus ei ole kiinni ihmisen etnisestä taustasta” (%)

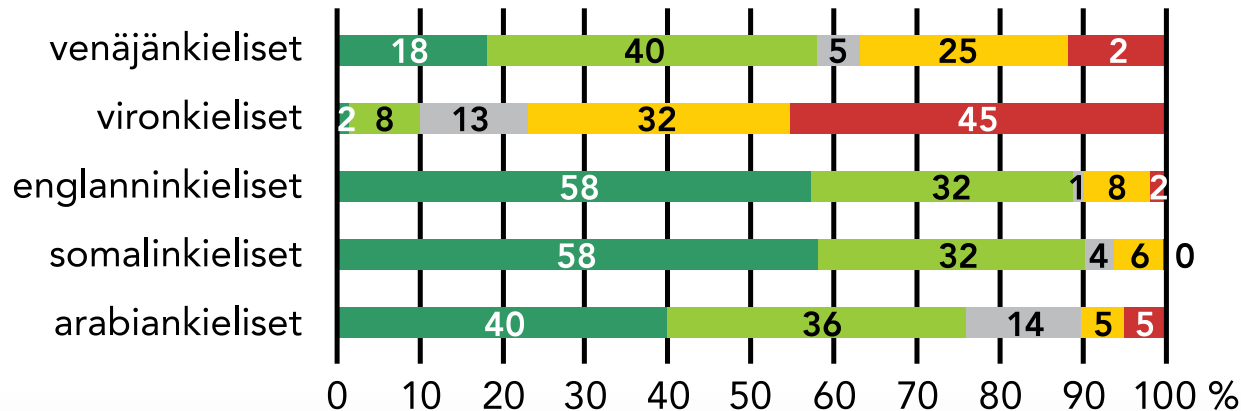
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Harva vironkielinen näkee muuttoliikkeen hyvänä asiana

”Kansainvälinen muuttoliike on hyvä asia” (%)

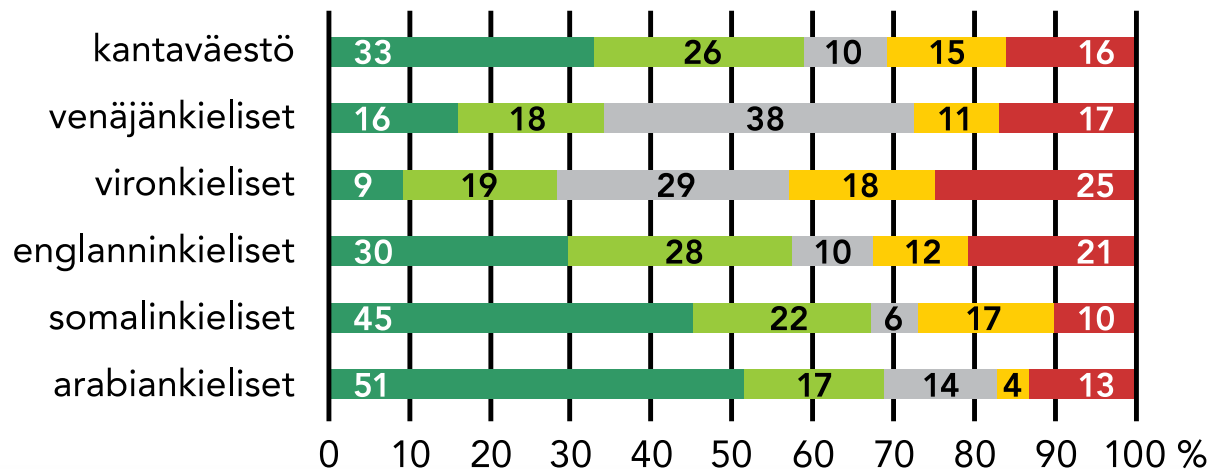
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Somalin- ja arabiankielisillä eniten maanpuolustusvalmiutta

”Sodan syttyessä olisin valmis puolustamaan Suomea asein” (%)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

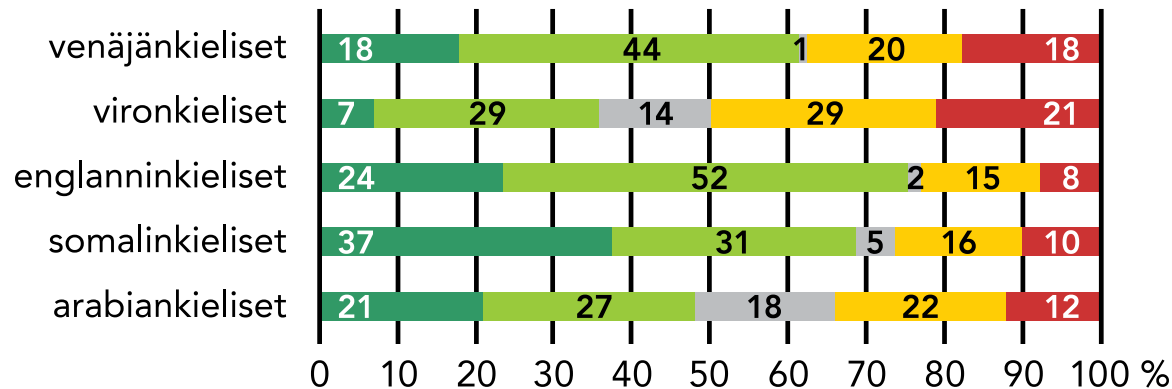

Suhtautuminen suomalaiseen politiikkaan

Somalin- ja englanninkieliset seuraavat yhteiskunnallisia asioita aktiivisimmin

”Seuraan aktiivisesti yhteiskunnallisia asioita Suomessa” (%)

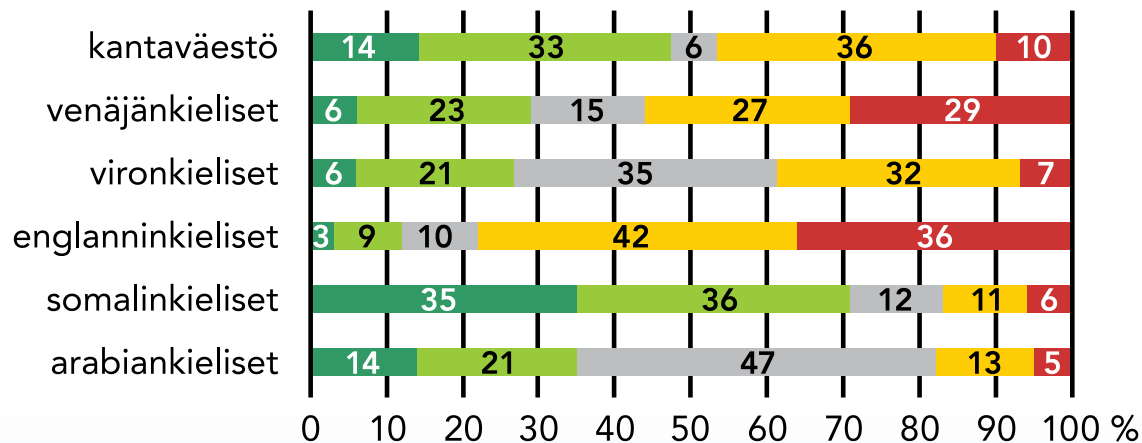
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Englanninkieliset tyytyväisimpiä suomalaiseen politiikkaan, somalinkieliset kriittisimpiä

”Suomalaisessa politiikassa saadaan harvoin mitään hyvää aikaan” (%)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

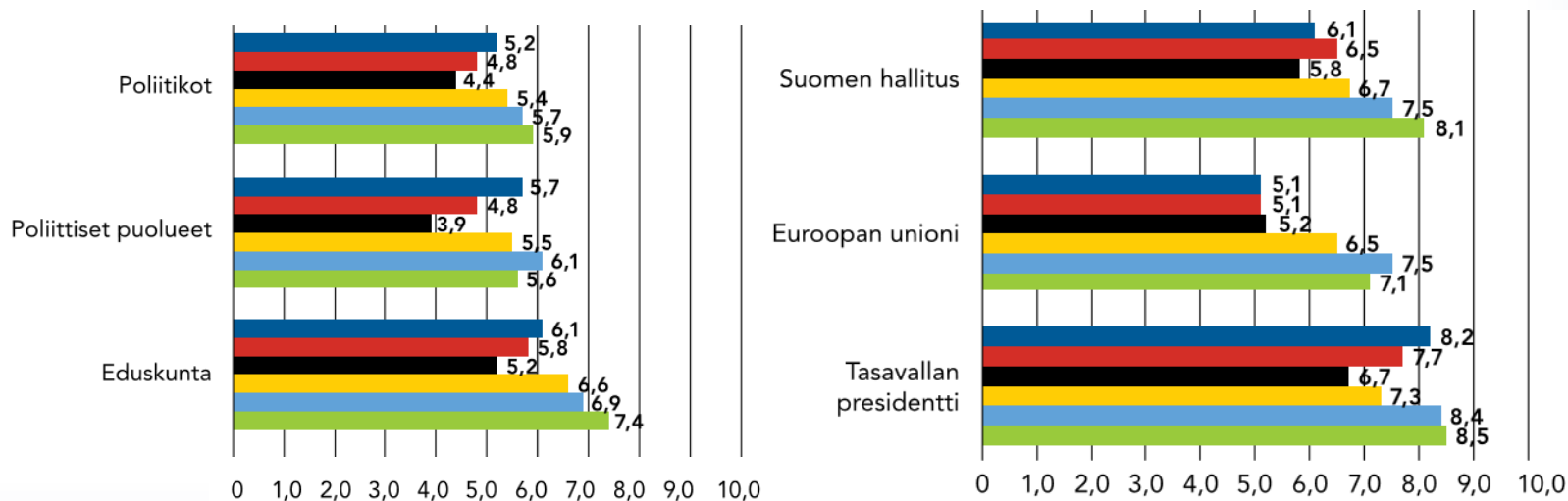

Luottamus instituutioihin ja ihmisiin

Vironkielisillä heikoin luottamus poliittisiin instituutioihin

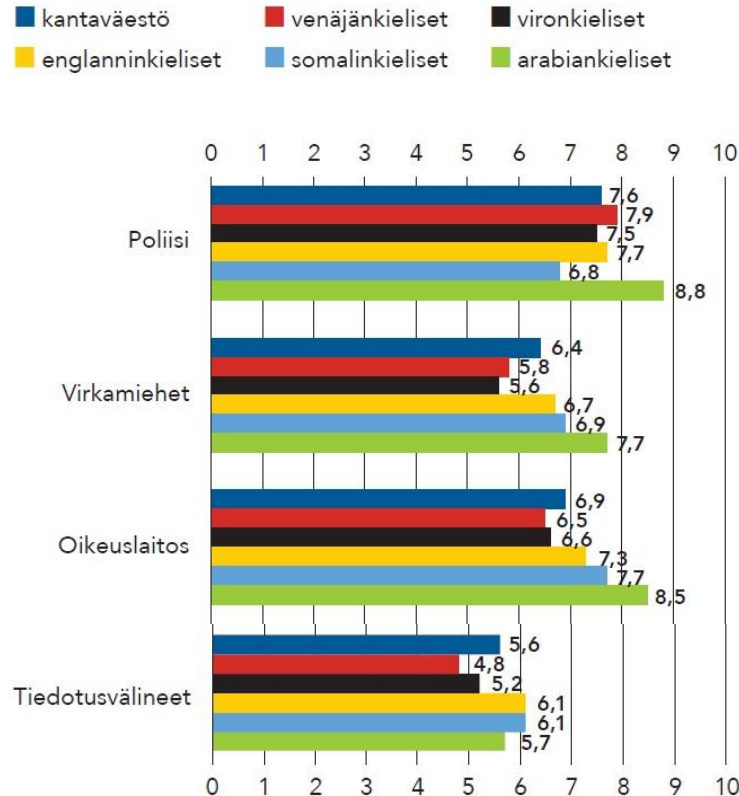
Luottamus asteikolla 0–10, jossa 0=en luota ollenkaan ja 10=luotan täysin (keskiarvo)

■ kantaväestö ■ venäjänkieliset ■ vironkieliset
■ englanninkieliset ■ somalinkieliset ■ arabiankieliset

Somalinkieliset luottavat muita vähemmän poliisiin, venäjänkieliset muita vähemmän tiedotusvälineisiin

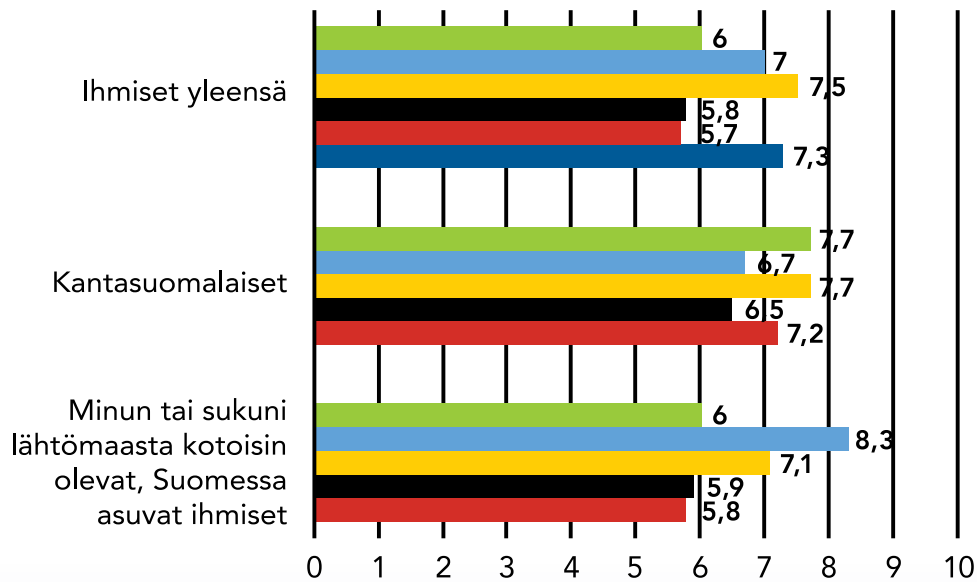
Luottamus asteikolla 0–10, jossa 0=en luota ollenkaan ja 10=luotan täysin

Kantasuomalaisiin luotetaan enemmän kuin lähtömaasta tuleviin

Luottamus asteikolla 0–10, jossa 0=en luota ollenkaan ja 10=luotan täysin

arabiankieliset somalinkieliset englanninkieliset
vironkieliset venäjänkieliset kantaväestö

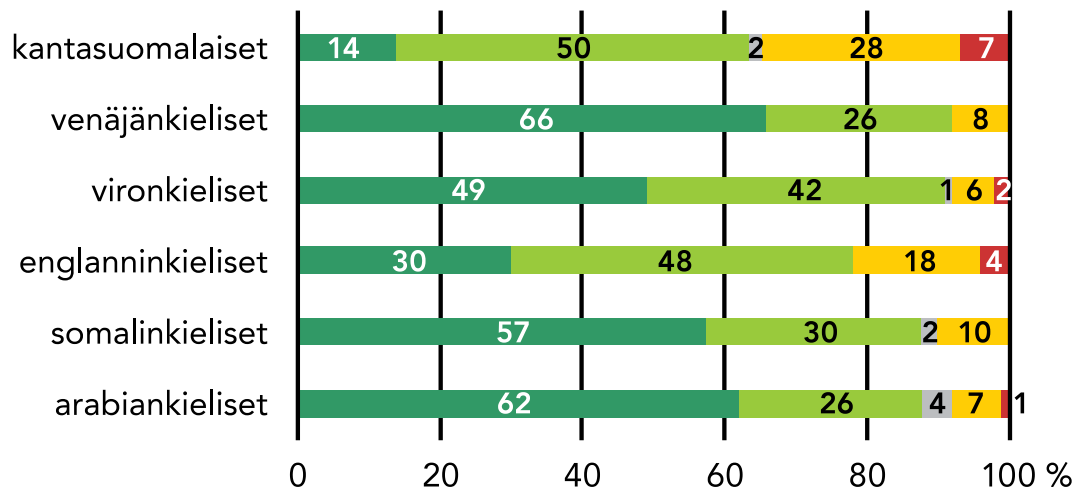

Arvostukset elämässä

Oman onnensa seppä -ajattelu on yleistä

"On ihmisestä itsestään kiinni, miten hän menestyy elämässään" (%)

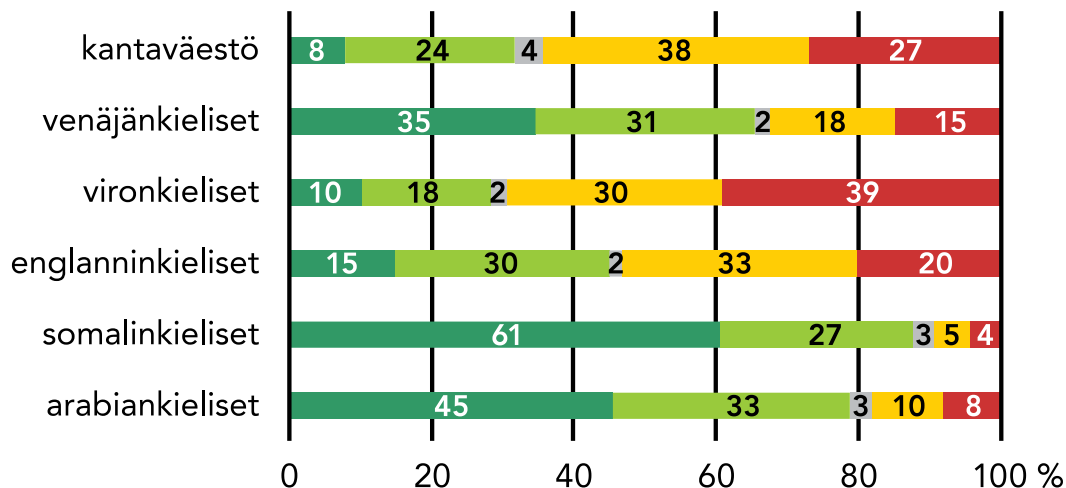
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Somalin- ja arabiankieliset kaikkein urbaaneimpia

”Viihdyn paremmin kaupunkimaisessa ympäristössä kuin luonnon läheisyydessä” (%)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Äärimmäisen tärkeää, suorastaan pyhää

Yksilönvapaudet ja ihmisarvo ovat tärkeitä monille

Mitkä seuraavista asioista ovat sinulle äärimmäisen tärkeitä tai suorastaan pyhiä? (%)

	RUS	EST	ENG	SOM	ARAB	KESKI- ARVO
Yksilöllisyys ja yhteisöllisyys						
Ihmisarvo	54	60	66	52	49	56
Yksilönvapaus	66	51	65	58	54	59
Minä, mielipiteeni	37	33	30	65	47	42
Auttaminen, yhteisöllisyys	43	21	55	61	50	46
Kunnia	39	30	32	55	49	41

Synnyinmaa on tärkeä vironkielisille ja somalinkielisille

Mitkä seuraavista asioista ovat sinulle äärimmäisen tärkeitä tai suorastaan pyhiä? (%)

	RUS	EST	ENG	SOM	ARAB	KESKI- ARVO
Kansallinen identiteetti						
Suomi, Suomen itsenäisyys	36	28	41	56	39	40
Synnyinmaa	28	53	16	68	27	38

Identiteetin peruspilarit

Työ ja koulutus ovat arvossaan

- Identiteetit rakentuvat suhteissa muihin: kasvuolosuhteet, perhe, suku ja ystävät tärkeitä
- Työ ja koulutus ovat tärkeimpiä identiteettitekijöitä jokaisessa kieliryhmässä koulutustaustasta tai työtilanteesta riippumatta
- Äidinkieli tärkeää kaikille, mutta se korostuu somalin-, viron- ja venäjänkielisillä: kielellä kiinteä yhteys lähtömaahan ja sen kulttuuriin

Ihonväri on tärkeä rakennuspallo joka toiselle vironkieliselle, somalinkieliset painottavat uskonnollisuutta

- Ihonväri on tärkeä identiteettitekijä somalinkielisille, mutta myös puolelle vironkielisistä
- Uskonnollisuus erittäin tärkeää lähes kaikille somalinkielisille, muissa kieliryhmissä merkitys vähäisempi
 - esimerkiksi arabiankielisistä kolmasosalle uskonnollisuus on erittäin tärkeä osa identiteettiä
- Vähemmistöön kuulumisen vähiten tärkeimpien identiteettitekijöiden joukossa kaikissa kieliryhmissä

Lopuksi

Mikä näkymä tutkimuksesta avautuu?

- Arvojen ja asenteiden osalta ei kahtiajakoa suomalais- ja ulkomaalaistaustaisiin
- Ulkomaalaistaustaisten kulttuurinen ja maantieteellinen läheisyys ei merkitse automaattisesti arvojen samankaltaisuutta
- Halu ”lunastaa paikkansa” osana yhteiskuntaa
 - Hyvät lähtökohdat integroitumiselle
 - Haasteina kuitenkin työllistymiseen liittyvät ongelmat, ennakkoluulot ja kontaktien vähäisyys kantaväestön ja ulkomaalaistaustaisten välillä